

UZASADNIENIE

Nowelizacja rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 marca 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. poz. 410, z późn. zm.) wydanego na podstawie upoważnienia zawartego w art. 30b ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, z późn. zm.), wprowadzonego art. 28 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, z późn. zm.), wynika z potrzeby ograniczenia funkcjonowania kolejnych jednostek systemu oświaty, tj. specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, poradni psychologiczno-pedagogicznych, przedszkoli i szkół specjalnych zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej oraz szkół specjalnych funkcjonujących w młodzieżowych ośrodkach socjoterapii.

Ministerstwo Edukacji Narodowej we współpracy z Ministerstwem Rodziny Pracy i Polityki Społecznej, podjęło działania legislacyjne m.in. dotyczące zasiłku opiekuńczego, których efektem była ustawa z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568). Ww. ustawa wprowadziła przepisy dające rodzicom dzieci posiadających orzeczenie o niepełnosprawności oraz rodzicom dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, które nie będą uczęszczały do przedszkola, szkoły czy innej placówki z powodu COVID-19 prawo do dodatkowego zasiłku opiekuńczego. W przypadku dzieci posiadających orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym lub znacznym dodatkowy zasiłek opiekuńczy przysługuje do ukończenia przez dziecko 18. roku życia. Prawo do dodatkowego zasiłku opiekuńczego przysługuje również osobie sprawującej osobistą opiekę nad dorosłą osobą niepełnosprawną nie uczęszczającą do szkoły czy ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego z powodu COVID-19.

Ministerstwo Edukacji Narodowej monitorowało funkcjonowanie jednostek systemu oświaty, których działalność nie była zawieszona, szczególnie w zakresie sprawowania opieki nad dziećmi i młodzieżą. Z pozyskanych informacji wynika, że wiele jednostek systemu oświaty,

za zgodą organu prowadzącego, zawiesiło swoją działalność na podstawie innych przepisów, a dzieci i młodzież pozostawała pod opieką rodziców.

Ogłoszony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stan epidemii związany z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2, wprowadzenie szeregu ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii oraz wzrastająca liczba zachorowań wywołanych rozprzestrzenianiem się wirusa uzasadnia podjęcie przez Ministra Edukacji Narodowej decyzji o ograniczeniu funkcjonowania kolejnych ww. jednostek systemu oświaty w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się wirusa wśród dzieci i młodzieży. Prowadzenie działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej na dotychczasowych zasadach w jednostkach systemu oświaty, w których dotychczas ta działalność nie została zawieszona, jest w obecnej sytuacji utrudnione.

Ograniczenie będzie obowiązywało w okresie od 6 kwietnia 2020 r. do 10 kwietnia 2020 r.

W rozporządzeniu określono również sposób realizacji zadań przez te jednostki w okresie czasowego ograniczenia ich funkcjonowania.

W nowelizacji rozporządzenia proponuje się ograniczyć funkcjonowanie przedszkoli i szkół specjalnych w podmiotach leczniczych (m.in. w szpitalach) i jednostkach pomocy społecznej. W obecnych warunkach stanu epidemii prowadzenie działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej na dotychczasowych zasadach w przedszkolach i szkołach funkcjonujących w ww. podmiotach i jednostkach stało się ze względów organizacyjnych utrudnione, a w niektórych przypadkach wręcz niemożliwe np. z powodu wprowadzenia zakazu odwiedzin w szpitalach czy objęcia szpitala kwarantanną.

Ponadto, w rozporządzeniu proponuje się ograniczyć funkcjonowanie specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych oraz ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych. W przypadku ww. ośrodków, których działalność nie została dotychczas zawieszona na podstawie odrębnych przepisów (tj. przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach – Dz. U. z 2003 r. poz. 69, z późn. zm.), z posiadanych przez Ministerstwo informacji wynika, że znaczna większość rodziców dzieci zdecydowała o zaprzestaniu uczęszczania przez dziecko do przedszkola, szkoły, na zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze lub zajęcia organizowane w ośrodku na podstawie § 2 ust. 3 obecnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 marca 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19. Nieuczęszczanie dziecko do przedszkola, szkoły

lub na zajęcia jest równoznaczne w tym przypadku z zamknięciem przedszkola lub szkoły w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacjami kryzysowymi (Dz. U. poz. 374, z późn. zm.). Jednocześnie rodzice dzieci nieuczęszczających do przedszkola, szkoły lub na zajęcia zachowali prawo do dodatkowego zasiłku opiekuńczego, o którym mowa w art. 4 ww. ustawy.

Konsekwencją ograniczenia funkcjonowania specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych oraz ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych jest modyfikacja § 2 ust. 2, a także uchylene przepisów § 2 ust. 3 i 4 oraz § 4b pkt 2 rozporządzenia.

W rozporządzeniu proponuje się także ograniczenie funkcjonowania szkół specjalnych w młodzieżowych ośrodkach socjoterapii. Obecnie, zgodnie z decyzją rodziców, część wychowanków tych ośrodków przebywa w domu, natomiast dyrektorzy, ze względów kadrowych, mają utrudnione możliwości zapewnienia warunków do realizacji podstawy programowej w szkołach funkcjonujących w ośrodkach. Ośrodki te będą nadal zapewniały opiekę i wychowanie oraz oddziaływania socjoterapeutyczne w grupach wychowawczych funkcjonujących w tych ośrodkach. Ograniczenie dotyczy bowiem tylko szkół funkcjonujących w tych ośrodkach, które – zgodnie z proponowanym § 3a ust. 3 – będą obowiązane prowadzić kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub w inny sposób uzgodniony z organem prowadzącym.

Ponadto, proponuje się ograniczenie funkcjonowania poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych, które będą realizowały zadania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub w inny sposób uzgodniony z organem prowadzącym. Obecnie, dyrektorzy poradni w znaczący sposób ograniczyli funkcjonowanie poradni m.in. poprzez nieprowadzenie zajęć grupowych, logopedycznych, zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju, jak również wszystkich zajęć prowadzonych przez pracowników poradni w bezpośrednim kontakcie z uczniami.

Jednocześnie w § 3a w ust. 3 rozporządzenia wprowadzono regulację, zgodnie z którą w okresie od 6 kwietnia 2020 r. do 10 kwietnia 2020 r. zadania ww. jednostek systemu oświaty będą realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Natomiast, w przypadku gdy zadania danej jednostki systemu oświaty nie będą mogły być realizowane w ten sposób, dyrektor tej jednostki, w uzgodnieniu z organem prowadzącym, ustali inny sposób realizowania tych zadań i poinformuje o tym organ sprawujący nadzór pedagogiczny.

Jednocześnie w odniesieniu do pracowników ww. jednostek systemu oświaty – analogicznie jak w przypadku pracowników jednostek systemu oświaty, których funkcjonowanie zostało ograniczone lub zawieszono na podstawie dotychczasowych przepisów – zaproponowano rozwiązanie, które umożliwi realizację procesu kształcenia w zmienionych warunkach organizacyjnych, polegające na tym, że w okresie od 6 kwietnia 2020 r. do 10 kwietnia 2020 r. ograniczony zostanie również obowiązek świadczenia pracy przez pracowników tych jednostek na ich terenie, chyba że świadczenie pracy na terenie jednostki będzie niezbędne do realizowania zadań jednostki z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub w inny sposób ustalony przez dyrektora tej jednostki w uzgodnieniu z organem prowadzącym lub gdy jest to niezbędne dla zapewnienia ciągłości funkcjonowania tej jednostki.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 6 kwietnia 2020 r.

Przewidywany termin wejścia w życie rozporządzenia nie narusza zasad demokratycznego państwa prawnego i jest uzasadniony ważnym interesem państwa.

Projekt nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych wymagających notyfikacji w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) oraz nie podlega notyfikacji na zasadach przewidzianych w tym rozporządzeniu.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia.

Odnosząc się do § 12 pkt 1 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), należy stwierdzić, że rozporządzenie uwzględnia regulacje, w stosunku do których nie ma możliwości, aby mogły być podjęte za pomocą alternatywnych środków.